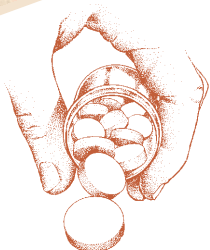

Under vinjetten »Läkemedelsfrågan« publiceras ett urval av de frågor som behandlats vid någon av de regionala läkemedelsinformationscentralerna (LIC), som hjälper sjukvårdspersonal, apotek och läkemedelskommittéer när medicinska läkemedelsproblem uppstår i det dagliga arbetet. Frågorna har sammanställts vid Huddinge Universitetssjukhus av med dr Mia von Euler, avdelningen för klinisk farmakologi. Svaren, som är evidensbaserade och producentoberoende, publiceras också i databasen Drugline. Frågor kan ställas till den regionala LIC – telefonnummer finns på www.lic.nu

Labetalol och SLE

Kan labetalol (Trandate) utlösa systemisk lupus erythematosus (SLE)? Frågan gäller en kvinna med känd SLE och felodipinbehandlad hypertoni. Då hon blivit gravid, planeras byte till labetalol. Enligt Fass kan detta läkemedel dock i sällsynta fall ge SLE som biverkning.

Jonatan Lindh/Ayman Al-Shurbaji, DRIC, december 2001, Drugline nr 18219

Många läkemedel kan utlösa SLE hos individer som tidigare inte haft symtom på sjukdomen, och cirka tio procent av alla SLE-fall anses vara läkemedelsutlösta [1]. Mekanismen är ännu dåligt klarlagd, men bindning av reaktiva metaboliter till cellulära proteiner tros vara en viktig faktor vid uppkomsten av den autoimmuna reaktionen. Symtomen debuterar ofta flera månader eller till och med år efter det att läkemedelsbehandlingen påbörjats [2, 3].

Flera betablockerare har rapporterats kunna utlösa både positiv ANA (antinukleära antikroppar) och i sällsynta fall klinisk SLE. Den i Sverige oregistrerade beta-1-antagonisten acebutolol anses vara mest benägen att ge denna typ av biverkning, följt av labetalol, oxprenolol, propranolol och pindolol [4].

I det svenska biverkningsregistret finns två rappor-

Många läkemedel kan utlösa SLE hos individer som tidigare inte haft symtom på sjukdomen.

ter om positiv ANA och en om SLE hos patienter som behandlats med labetalol. För övriga betablockerare saknas helt sådana rapporter [5].

I WHO's biverkningsdatabas finns tio rapporter om SLE hos labetalolbehandlade patienter. De inrapporterade ländernas varierande granskningsrutiner gör dock uppgifterna i detta register svårtolkade [6].

Referenser

1. Micromedex Healthcare Series: Micromedex Inc, Englewood, Colorado (12/2001).
2. Davies DM, Ferner RE, de Glanville H, editors. Davie's textbook of adverse drug reactions. 5th ed. Philadelphia: Lippincott-Raven Publishers; 1998:p. 551-5.
3. Lee A, editor. Adverse drug reactions. London: Pharma-

ceutical Press; 2001 p. 167-75.

4. Price EJ, Venables PJW. Drug-induced lupus. Drug Saf 1995;12:283-90.
5. Swedis (Läkemedelverkets biverkningsregister, citerad december 2001).
6. Intdis (WHO's biverkningsdatabas, citerad december 2000).

Synpunkter eller kommentarer? Diskutera på korrespondensplats! Bidrag ställs till jan.lind@lakartidningen.se